

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többzsöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér óra 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Fuzió?

Nyár van. Kecskemétről és Nagykőrösről vonat vonat után indul tele jóféle kajszinbaraczkával és pompás uborkával. Az országban mindenfelé foly az aratás s a gazdák szivremegve várják az esőt, hogy enyhüljön az aszaló forróság, mely pusztára tarolja le a réteket s kétségessé teszi az őszi takarmánygyűjtést. Nem érdekli az embereket sem Persia forradalma, sem a Balkán apró összeütközései, sem Marokkó tülekedése. A mindennapi betevő falatra s némileg a végrehajtási novellára gondol a közönség legnagyobb része, amely nem menekülhet el sem tengerre, sem fürdőkre.

Ebben az általános közönyösségben valami gyöngye aszott magocsát ki kell csépelni a magyar politika rosszul vetett, silányan nőtt és időnap előtt megaszott gabonájából. Egy magocsát, mely — úgy vélik — ha jobb földbe vetik s az Ég is bőven öntözi áldásával, erősíti édesen ragyogó sugaraival, még helyre pótolhat sok veszendőbe ment reményt és sok hiábavaló fáradságot. Egy magocsát, melynek dus termése a leforrázott ígéreteket s a pusztává tett ígért földet dus kánaanként fogja felmutatni a könnyen hívó és alaposan megcsalatozott hazafiak előtt.

Ezt a sovány kis magocsát fuziónak nevezték el és hirdetik — persze becsi újság,

a Zeit révén, hogy már ősszel ettől fog csoda szépen zöldülni a mi politikai életünk pusztá határa.

Fuzió! mintha néhány hónappal ezelőtt erről a csodaszerről zengett volna minden kishirdetés. Sietünk is a megrendeléssel, hadd lássuk mit ér és mit használ? Készek voltunk bevenni ezt a compositumot akár kauállal, akár pilulában. Magyarország népe híres arról, hogy elhiszen és megveszen mindent, csak jól kell hirdetni. A Purgó s a Diána óriási kelendősége is ezen a sishemán alapul. Purgó, Diána azonban bőven jut minden megrendelőnek, míg a Fuzió nevű, állítólag erősítő és vértisztító szer nemcsak hogy nem készült el a boszorkánkonyha lombikjaiban, hanem még a recipéjében sem tudtak megegyezni. Ugy látszik, hogy még mindig kísérleteznek az egyes szerekkel, előbb tisztán, azután vegyítve. Egy grammot ebből, 2 milligrammot abból, azután sok vizet, némi spiritust, és különböző szirupokat, hogy színe, íze és illata megfeleljen a különböző vérmérsékletnek. Hiába! Az a gyógyító csodafű nem kelt ki jól ebben a száraz esztendőben. Magjának nincs ereje, fűszere, patyikusainak nincs tudása, s a közönség nem akar felülni a kishirdetéseknél.

Tökéletesen igaza van annak a komolyan szemlélő és vizsgáló politikusnak, aki azt

kívánja, mert a helyzet azt követeli, hogy: „a mai helyzet urai csináljanak egyenes és realis politikát, amelyre keserves kormányzati tapasztalataik mindenekelőtt utalják. Nem Potemkin festett falui, nem circenses és frázisok kellene a nemzetnek, de panis, kultura és tiszta erkölcs.”

Egy körülményt lehetetlen be nem ismerni Andrásynak is, Kossuthnak is, azt t. i., hogy napról napra mind nagyobb tért foglal el a nemzet közvéleményében az a tudat, hogy a régi szabadelvű rendszernek, ha voltak hibái s hanem is csinált meg mindent, mert nagy részben az ellenzék obstrukciója, részben a folytonos közjogi harcz akadályozta, de nem is hitegetett üres ígérekkel s frázisos programokkal. Ellenben mindenki láthatja, hogy nemcsak a régi ellenzék nagyhangú követelései, hanem a koalíció szevényebb programja sem valósulhat meg s még azt sem tudja beváltani, valóra kelteni, amit Tisza István tényleg hozott. Marad minden a régiben, csak hogy rosszabbul. Pedig a koalíciónak óriási többsége van a törvényhozásban, tehetne, dolgozhatna, ha tudna és akarna, mert az az ellenzék, ami vele szemben áll, se számra, se erkölcsi erőre nézve nem is hasonlítható a szabadelvű párt ellenzékével, amikor még a házszabályok sem voltak úgy megkorrigálva a többség érdekében, mint most, s a képviselőház elnöki

TÁRCZA.

Huszonnégy óra!...

(Egy halálra ítélt naplója.)

Megérkeztem hát az utolsó előtti stációra... Eljutottam a siralomházba... A „törvényes“ menetrend szerint huszonnégy órát kell itt vesztegelnem, hogy mehessek tovább a végállomás felé: a bitófára, a — pokolba!... Gyönyörű beosztás! A magas kulturának, a XX-ik század humanus társadalmának meghatóan gyöngéd intézkedése, hogy a halálraítélt huszonnégy órára kiteszik a siralomházba. Hadd szálljon magába! Hadd vezekelje le rettenetes bűnét és tisztuljon meg a földi szennytől, mielőtt az Úr zsámolya elé jutna... Ha jól esik a lelkemnek, egyfolytában huszonnégy óráig imádkozhatom... Mintha bizony nem volna elég egy rövidke, utolsó perc is ahhoz, hogy Istennek ajánljam bűnös lelkemet... Nem! A humanus törvény mielőtt kiköltöztet az árnyekvilágból, szépen, gondosan egyengeti, előkészíti a tulvilági boldogság útját!... Vajjon gondoltak-e arra a bölcs törvényhozók, hogy a pokolnak minden győtreleme sem ér fel az utolsó huszonnégy óra borzasztó kínjaival? A középkori kínzókamrák intézménye megkapó gyöngédesség az ujkor siralomháza mellett. Ebben a

modern intézményben előbb agyonsanyargatják a bűnbeesett ember lelkét és csak aztán dobják oda testét a gyilkos pribekek kezei közé... Ketszer hajtják végre a halálos ítéletet. Először a siralomházban végeznek vele és csak azután következik a bitófa!...

Halátlanság, hogy így kifakadok a földi igazságszolgáltatás ellen!... Hiszen térdreborulva kellene köszönetet rebegnem, hogy a bíró urak annyi jóakarattal voltak hozzám. Még most is fülemben csengenek a törvényeszek elnökének jóságos szavai:

— Most hát készüljön el a halálra!... Forduljon a mindenható, könyörületes Istenhez... Mert csak Istennél a kegyelem!... Ha valami kívánsága van, csak terjessze elő, készséggel teljesítjük. A siralomházban ehettik-ihatik kénye-kedve szerint. Azt is megengedjük, hogy hozzátartozói meglátogathassák; sőt gondoskodunk lelkészről is.

Milyen áldozatkészség!... Ehetem-ihatom, a mit szemem-szám megkíván. Jólakhatom a rogyásig!

Láthatom anyámat, feleségemet, apró gyermekeimet, hallhatom szivettépő zokogásukat. És érezhetem a lelkiismereti furdalásokat, a miért örök szégyent és gyalázatot hoztam rájuk!...

Meglátogat a lelkész is, hogy lelki szemem elé idezze szerencsétlen áldozataimat... — Nos?... Van-e valami kívánsága?

Már ajkamon volt a felelet:

— Van!... Hogyne volna!... Egyike a legkönnyebben teljesíthető kívánságoknak: elni akarok! Tartsanak a fegyházban, kényszerítsenek nehéz, verejtékes munkára és korbácsoljanak verésre, ha a robotolásban kimerülve egyiket percnyi pihenőt tartok... Vagy csak jananak sötét zárkába, a hová nem hatolhat be a napsugár; száraz kenyér legyen a mindennapi eledelem, — de elni akarok!...

E helyett azonban mást feleltem

— Tintát és papírt kérek... Irni akarok.

— Ennyi az egész?

Nincs más kérésem.

— Legyen! Kívánságát teljesíteni fogjuk.

És átkísértek a siralomházba... Egy ijesztően komor, kicsiny szobába, a melynek minden butorzata egy asztal, három rozoga szék és az a kemény szalmazsák, a melyet a czellamból hoztak elő. Az asztal közepén a feszület!... A keresztre feszített Jézus, a ki minden ígéjével a könyörületet, a bűnbocsánatot hirdette. Elkaptam a feszületet, görcsösen szoritva kezeim között térdre borultam és áhitatosan imádkoztam:

— És bocsásd meg a mi vétkeinket, mi képpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek!...

Mögöttem egy szuronyos fogházor. Nagyokot sóhajtoz, közben-közben — nem tudva uralkodni magán — fuldokló zokogásban tör

helyéről sem lehetett annyiszor oly kurtán-furcsán való elbánást tapasztalni, mint most. És mégis, hogy van az, hogy ami történt, az többnyire nem felel meg a programnak és nem felel meg a nemzet jogos várakozásának? Hogy van az, hogy Horvátországban dühöng a magyarság elleni érzület s a magyar állam tekintélyének nyomban mindinkább alá száll? Hogy lehet az, hogy Fiume, Magyarország gyöngye, mind idegenebbül viselkedik? Hogy lehet az, hogy az eltérő felekezeti nézetek nyiltabban jutnak felszínre, mint az elmúlt korszakban? Hogy van az, hogy a közigazgatási élet napról napra rosszabb?

Miért mérgesedett el annyira a társadalmi élet? — Miért tart fekete könyvet az új korszak vármegyei rendszere s miért indított valóságos razzitát azok ellen, akiknek nincs más bűnük, mint az, hogy tisztán látták és látják a koalíció programjának, többsége frázisainak gyöngye és hiú voltát? — Azért, mert a többség az erő és az erő jogán a hatalom, s a hatalom jogán, de pusztán csak ezen a jogen az igazság? Ez rossz és veszedelmes politika!

De ne folytassuk tovább. A mult hibái nem döntöttek a nemzetet veszedelembé. Ezek a hibákon lehet is, — kell is okulni. De ha a mostani rendszer nemcsak hogy nem okul a mult hibáin, hanem még tetézi azokat és így alássa a nemzet közbizalmát, — az már egyenesen bűn volna.

Ismerjek be e rendszer vezetői tévedéseiket, — alkossanak Széchenyi és Deák szellemében új és jobb programot, töltsék be azt igazi nemzeti szellemmel s ezen az alapon, ezzel a czéllal hozzák létre a becsületes, jóra való hazafiak, a nemzet nagy többségének fuzióját. Ez volna most a legsürgösebb igazi nemzeti politika, mert további csalódásokból és önmagunk folytonos ámitásából csak bukást és gyászt hoznának hazánkra.

— n.

Szemle.

A szünet politikája, ugy látszik, a fuzió jegyében fog mozogni. Erről a kérdéssel ír a bécsi Zeit. Cikkében azt mondja, hogy a

pártok fuziójának kérdése Magyarorszában mihamarabb megoldást nyer. A dolgról már egy ízben komolyan beszéltek s az irányadó körök fait accompli akartak teremteni. De akkor nem sikerült, mert egyes politikusok szót emeltek a pártok összezavarása ellen, mások viszont az együlésnek agrárius jellegét akartak adni. Ebbe azonban sem Kossuth, sem Andrássy bele nem egyezett. Kossuth és Andrássy, akik a tárgyalásokat kezdettől fogva vezették, a fuziót az egyes pártok általános politikai princípiumainak megőrzésével, minden gazdasági érdek tekintetbevételével, szabadelvű alapon akarták megvalósítani és minthogy a pártok között az államjogi ellentétek háttérbe szorulnak, aligha valószínű, hogy nagyobb ellentétek fognak felmerülni. E hó végén Kossuth és Andrássy miniszterek visszatérnek Magyarorszába s valószínű, hogy a pártok fuziójának kérdéséről ismét megkezdik a tanácskozást. És ha a két legnagyobb pártnak, a függetlenségi és alkotmánypártnak vezetői a program részleteiben, különösen az igen fontos bankkérdésben és a fuzió módozataiban meg egyeznek, — az általános czélokban már hosszabb idő óta teljes egyetértés uralkodik közöttük — akkor az ősz meghozza az első legfontosabb politikai eseményt, az egységes nagy kormánypárt megalakulását.

A Lumina* című hazafias szellemű román lap, amely mindenkori nagy lelkesedéssel dolgozott a magyar-román barátság kiépítésén, egyik számának vezércikkében a mérsékelt román párt megalakításával foglalkozik, amelynek eszméjét el őnek ő vette fel.

A cikk konstatálja, hogy az egész ország érzi a változás szükségességét, mindenké elismeri, hogy valamit tenni kell, de senki sem fog hozzá, hogy az első lépések tényleg megtörténjenek.

A román népet a szerencsétlen intranzigens politika vizeire vezették, szították a gyűlöletet a magyar nép és a hivatalnokok ellen, aminek következménye az, hogy a ro-

mán nép minden tekintetben hátramaradt és napról-napra mindig szegényebb lesz. Ezen a siralmas helyzeten, melyben az összes román intézmények szűkülnek, sürgősen változtatni kell. Nincs veszteni való idő. Az út, mely a román néphez a magyar néphez való közeledéshez vezet, el van készítve és most már az elvetett mag jó termést hozza, mert hivatott tényezők nagy jóakarattal fogadnának egy akéziót és ezt a kedvező pillanatot felhasználatlannul elmulni hagynunk nem szabad. Szakítsunk a multtal, alkossuk meg a mérsékelt román partot. Legyünk mi a kezdeményezők — így ír a Lumina. — „Mi távoztunk el a balázsfalvi „campul libertatii“ (a szabadság mezején) a magyar néptől, mi utasítottuk vissza a bekezdő lépéseket megtenni. A román nép intelligens és független elemei hívjanak oda egy nagy megyülest és ott a balázsfalvi szabadságmezőn tanácskozzanak szeptember nélkül, a megváltozott körülmények tekintetbe vételével, őszintén és komolyan a mérsékelt párt megteremtésének előkészítéséről, válasszanak egy vegrehajtóbizottságot, mely tárgyalásokba bocsátkozzék az ország illetékes tényezőivel. Csakis ily uton leszünk képesek a román nép érdekében eredményes munkát kifejtetni.“

Otthon vannak már mind a t. honatyák és Hari Jánosok. S itthon egész másképp néz ki a világ, mint odafönn. Itthon mindenki adja a balpártot, szidja ezt, szidja azt, maga is adja hogy nincs megelegedve a dolgokkal, a melyeknek pedig munkása volt. A képviselőháznak ülészek idején nincs ellenzéke, vakáció alatt nincs kormánypártja. Mindegyik rázza a fejét és Barabás Belának teszi magát, a ki — állítólag — furkós bottal áll a kormány mögött. Dülnek a fogadkozások a jövőre: hogy így lesz, úgy lesz az ősszel; ezt nem fogom megszavazni, azt nem fogom tūrni. S a malom alatt elégedetten bólogatnak a választók s elfelejtik, hogy tavaly is így volt.

ki. Az ablakhoz vánszorgok és kitekintek a fogház udvarára.

Kalapácsütéseket hallok... A pribékek most készítik a bitófát...

Szerettem volna elrohanni az ablaktól de a borzalom földhöz szegte lábamat... És végig néztem az akasztás előkészületeit. Láttam, a mint fölállítják azt a félbemaradt keresztet, a melyre a hurkot fogják ráilleszteni; elkészültek a zsámolylyal is, amit majd kilóditanak alólam... És hallottam, a mint az egyik pribék odaszólt a társához: — Holnap jó keresetünk lesz. Drágán adjuk el az akasztott ember kötelét. A bugris fizet érte, mint a köles.

A másik pribék nagyot röhögött, majd vigan énekelni kezdett!

Ueuzu bizony megérett a meggy,
Ueuzu bizony rajta maradt egy!...

Én rá gondolt... Az a megérett gyümölcs én vagyok...

Hozták az ebédet. Hozzá sem nyultam... Jófele borocskával is megkináltak. Kiöntöttem a padlóra...

Majd újra nyílt az ajtó és belépett Kozarek úr, a — hóhér!...

Odaállt elem az az emberi szörnyeteg és tetőtől talpig végig mért... Így szokott a hóhér mértéket venni a halálraitól... Porzongva, tágranyított szemekkel bámultam reá.

Ime, előttem áll a gyilkosok réme, a gonosztevők gyilkosa, a mint vérfagyasztó nyugalommal nézegeti nyakamat, a melyre a hurkot fogja ráilleszteni...

Hatalmas ember!... Büntetlenül ölheti meg embertársát; sőt ha jól végzi a dolgát, kijut neki az elismerésből is.

Mi a különbség kettőnk között?...

Én csak egy embernek az életét oltottam ki, az ő áldozatainak száma pedig egész légió...

Én heteken, hónapokon át jártam-keltem a gyilkosság gondolatával, a mig rászántam magam a bűnök legnagyobbikára; a nyomor kétségbeejtett, a pénzvágy elszedítet; megborzadtam, midőn a gyilkosság eszméje először villant meg agyamban és szinte beszámithatatlan állapotban voltam, midőn az előre megfontolt szándékot végrehajtottam, — ő pedig szépen kialuszsza magát, megreggelizik, aztán a legjózanabb elmével, a legfagyosabb nyugalommal oltja ki egy ember életét.

Én pénzhez jutottam a gyilkosság révén, de átok volt azon a pénzen, égette a kezem és ha száz életem lett volna, mind a százát cserébe adtam volna lelkem nyugalmáért: ha a megtörténjek meg nem történtté tehettem volna, — ő is megkapja vérdíját Megfizetik a munkáját. Nem reszket, nem érez lelki furdalást. Jelentkezik a királyi

ügyészségen és egykedvűen fölveszi az emberölésért kijáró munkadíjat.

„Tettesek“ vagyunk mind a ketten. Engem megszállott, felbujtott a gonosz indulat, őt pedig az államhatalom bujtotta fel, a melynek eszköze volt.

Én megölttem egy embert, aki nem sejtette, hogy miféle tervet szőttem ellene. Hirtelen támadtam reá; annyi ideje sem volt, hogy védekezze, mert egy-két pillanat alatt végeztem vele; ő pedig olyan ember nyakára illeszti a hurkot, a kinek előre bejelentik, hogy megfogják gyilkolni és remegve, fogvaczogva várja a percet, a mikor majd gyilkosa eléje toppan... És nem védekezhetik; tūrnie kell, hogy a pribékek megragadják és a legbestialisabb módon kivégezzék.

Én csak egy embert öltem meg és megundorodtam önmagamtól. A bűn elkövetése után nem volt sem éjjelem, sem nappalom. Áldozatom százszor is megjelent előttem; hallottam zokogását, keserves szemrehányásait és átéreztem a gyehenna minden kínját, — ő száz ember életét oltotta ki, mégsem érez megbánást. Hivatásszerűen, rendes fizetésért végzi az iszonytató munkát, a melyre én, a gonosztevő, nem vállalkoznám, ha szabadságommal együtt nekem kínálnák a világ minden vagyonát, minden gyönyörűségét... De hát minek is sópánkodom!... A tör-

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egylet XIV. évkönyve.

Szerény eszközökkel, szerény pártolás mellett, de lankadatlan buzgalommal dolgozik vármegyénk történelmi emlékekben, régészeti leletekben és természeti szépségekben gazdag földjén ez a társulat, mely működéséről jelentékeny becsü évkönyvet adott ki Kárpiss János egyleti titkár szerkesztésében. Ez évkönyv az 1905—7. évek tevékenységét és eredményeit foglalja össze, azt bizonyítva, hogy általánosabb partolásra, melegebb érdeklődésre volna érdemes egyletünk és ez irányban az elnökségnek és a választmányának elevenebb tevékenységet lehetne indítani.

Az évkönyv dr. Reiner Zsigmondnak, ez egyesület megalakítására legtöbb buzgalmat és aldozatot hozott tagjának életrajzával kezdődik, kit egy évvel ezelőtt vesztett el közéletünk s ki jelentékeny gyűjteménnyel gazdagította az egyesületet, melynek emlékül az örökösök szép arcképét ajándékozták.

„A régi Fehérvár fekvése és részei” cím alatt Imets F. Jákó kanonok 1 térképpel érdekes leírását adja a régi Fehérvárnak egy 1673. évi Conscriptióból és 1690—1710-ig terjedő „Protocollum Indiciarium” adataiból. Utczánként sorolja fel és igyekszik megállapítani a régi Fehérvárt. Érdekes, hogy nemcsak sok vármegyének, hanem pd. a Nagy-Lippa-utca 51-ik telken „az nagyenyediek házhelyek” címéből kitetszőleg egyes városoknak is volt telkük s házuk a fejedelmi korban. A Conscriptió szerint 530 lakott és 239 pusztá telek volt ez időben, j-lélül ama nagy pusztításnak, melyet e város többször, de utóljára különösen 1658-ban szenvedett.

Az Évkönyvnek legértékesebb részeit eddig is azon lankadatlan szorgalmu és lelkes buzgalomról tanuskodó leírások képezték, melyeket dr. Cserni Béla ny. tanár közölt „Apulumi maradványok” címén. Ez évkönyvben az 1905—7. évek ásatásairól számol be 2 alaprajzzal és 10 képpel, melyek részben a római fürdő feltárt maradványait tüntetik fel. Az „Apulumi maradványok” méltán keltek fel érdekes leleteikkel a tudós világ

figyelmét. A római világ fővárosa gazdagon jutalmazza a kutató fáradságát. Itt fel kell említenünk, amit dr. Cserni Béla jelez, hogy a római kori emlékek feltárása a német tudós világ előtt annyira fontos és érdekes, hogy pd. képesek voltak Spanyolországban a régi Numantia helyén ásatásokat rendezni s azok eredményét éppen oly módon közölni, amint azt dr. Cserni teszi, buzgón lefényképezve, leírva és összegyűjtve minden leletet.

„A Bethlen Gábor-féle vízvezeték Gyulafehérvárról” című leírása szintén dr. Cserni tollából van, melyhez 1 alaprajzot és 4 fényképet csatolt. A régi római vízvezeték maradványait részben kiigazitva, részben újakkal pótolva egy kiváló építményt létesített a nagy fejedelem, mely a Tolvajkútból fakadó vizet egy víztartóba vezette. E vízvezeték Szalárdi János „Siralmas króniká”-jában is megemlékezik, sőt Evlia Cselebi török világutazó is megírja Gyulafehérvárról, hogy a várpalota különböző alsó és felső helyiségeiben szökőkutak, víztartó medenczék és csurgók vannak, melyekben tiszta víz bugyog.

Ha Gyulafehérvár elég pénzerővel rendelkezne, ismét helyreállíthatná, részben legalább, ezt a megbecsülhetlen vízvezetékét.

Nagyon érdekes észleletekről és lelkiismeretes adatokról tanuskodik Ávéd Jákó cikke: „Adatok Gyulafehérvár esőviszonyaihoz”, melynek alapos következtetéseit az érdekeltek taunussággal tanulmányozhatják.

A feloyt közgyűlések jegyzőkönyvei, az egyleti tagok névsora zárják be az értékes évkönyvet.

Kérjük mindazokat, kik ezen buzgó egyesület működését, nagyon értékes muzeumának gyarapodását, hazarészünk tudományos életének fellendítését szívükön hordják, támogatásuk az egyesületet a csekély 6 korona évi díjjal, melyért értékes „Évkönyvet” is kapnak. Csató János nyug. alispán elnök, dr. Ujfalussy József apát-kanonok alelnök, Imets F. Jákó kanonok, Cserni Béla stb. nevei elég biztosítékot nyújtanak arra, hogy a szép eredményeket felmutató társulat még többre is képes, ha általánosan fel lesz karolva. T. B.

vény — törvény! Bele kell nyugodnom a büntető igazságszolgáltatás bölcs és humanus formáiba...

Kozarek úr szemléje végeztével cigarettára gyújtott és megveregette a vállamat.

— Ne féljen, barátom!... Ebben a kézben megbizhatik... Csak semmi teketória! Semmi ellenszegülés. Mikor elhangzi a királyi ügyész szava, hogy „hóhér! végezze kötelességét!”... hunyja be a szemét... A többit pedig bizza rám. Tíz-tizenöt rövidke perc és mindennek vége!...

Könyörületes Isten!... Tíz-tizenöt „rövidke” percig kell majd a halállal vívódom!... Hát nem lehet egy emberéletet gyorsabban kioltani: egy rövidke pillanat alatt?... Ilyen a mai, üres jelszavakon nyargaló társadalom sokat emlegetett humanizmusa!... Reformok után áhítozik, új, modern intézményeket alkot. Gondoskodik róla, hogy a nagy tolvajok kényelmes ellátást kapjanak a börtönben; állatvédő egyesületet csinál; humanizmusát kiterjeszti a vágóhídra szánt barmokra is, de a halálraitélt embertársát kegyetlenül megkínózza. Az ókrót két-három pillanat alatt pusztítják el, az embert tíz-tizenöt perc alatt!... Előbb azonban nagy közönség jelenlétében felolvassák az ítélet hosszú rendelkező részét, több ivre terjedő

okfejtését — ott a bitófa alatt!... Mi volt ehhez a kegyetlenséghez képest az inkvizíció minden borzalmával együtt!...

A hóhér magamra hagyott, aztán jöttek egyre-másra a hivataln vendégek: a védőügyvéd, a ki reménytelenül kecsegtetett; a lelkész, a ki megvigasztalt; az újságíró, a ki meginterviewolt... Végzetül pedig jöttek a gyermekeim, szülőanyámmal, szerető, hűséges feleségemmel!... Rájok borultam és sirtam, sirtam keservesen!... Jaj, hogy meg nem hasadt a szívem!...

Eh, ne beszéljünk róla! Csakhogy túl vagyok már a hosszú, kínos éjszakán... Hat óra... Odakünn nagy mozgolódás... A publikum gyülekezik; mohó kíváncsisággal várja a borzalmas színjátékot... Mindig az ajtó felé figyelem: mikor nyit be a halál hírnöke, a hóhér...

Csak jönne már!... Lázas izgalommal, türelmetlenül várom.

Kezemben a feszület, viszem magammal a bitófa ala, hogy még egyszer elrebehessem:

— És bocsásd meg a mi vétkeinket, mi képen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek!... Ámen!

Dr. Guthl Soma.

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** Ó felsége Nemes Samuel gyulafehérvári kir. törvényszéki elnököt kuriai bírónak nevezte ki E magas kitüntetés osztatlan örömmel találkozott Gyulafehérvárral s mindenütt, a hol a kiváló és tiszteletreméltó egyéniségek ismerősei és jóbarátai vannak.

— **Eljegyzés.** Borbély Gyula, kollégiumi h. tanár eljegyezte Kónya Margitot Székely kocsárdon.

— **Tanulmányut.** Halmagyi Antal, kollégiumi rajztanár, az előjáróság segélyezésével részt vesz a londoni rajztanár-kongresszuson.

— **Gyász hírek.** Özv. Nagy Karoly né Erdő Mária életének 92. évében Brassóban meghalt. Az elhunyt úrasszonyban Nagy Lajos nyug. kép. igazgató édes anyját gyászolja. — Özv. id. Lőrincz Karoly né Tomai Klára f. hó 13-án 78 éves korában elhunyt. Temetése nagy részvételt ment végbe f. hó 15-én. Nagyszamu családja és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Id. Káló Géza né Moldován Francziska, ifj. Káló Géza cigányprimásnak édes anyja, f. hó 14-én meghalt 52-ik évében.

— **A nagyenyedi Casinó** július 12-én Zeyk Dániel nyug. főispán, főrendiházi tag elnöke alatt felvette tagjai sorába: Barcsay Albert ajánlatára Zathureczky Bélát, Molnár Károly ajánlatára Felneri Sándort, Jancsó Sándor ajánlatára Csiky Istvánt, Zeyk Dániel ajánlatára báró Kemény Árpád főispánt, és dr. Bocz József ajánlatára Fejes Áron tan. képezdei igazgató tanárt.

— **A toroczkói vasbányák,** amelyek huzamosabb idő óta parlagon hevernek, a közel jövőben ismét megnyílnak. Egy német társaság folytat tárgyalásokat a Toroczkó határában bányajogokkal bíró birtokokkal, ezek megvétele tárgyában. A megindított kutatások a bányáknak dus vastartalmáról tettek taunusságot. Nemsokára megvalósul tehát a vidékieknek régi vágya, hogy Torda-Aranyos vármegye egyik legszebb vidékén pezsgő gyáripár fogja a forgalmat elősegíteni.

— **A gyulafehérvári székesegyház** Lipót Szalvátor kir. herceg, a tüzérség főfelügyelője erdélyi szemleutja során meglátogatta a gyulafehérvári székesegyházat, a hol a Hunyadiak síremlékei vannak. A királyi herceg Majláth Gusztáv gr. püspök vendége volt, s megtekintette az érdekes templomot, hol a restaurálásra kiküldött bizottság fogadta br. Forster Gyula vezetésével. A háromhajós, külső megjelenésében a gót építkezések ellenére is román jellegű székesegyházból legtöbbet szenvedett a későbbi átalakítások folyamán a déli kereszthajó az apszissal, a melyet a XVIII. században épített sekrestyével teljesen elfedtek. A munkálatokat, melyekre a püspök 50.000 koronát adott, s a melyeknek további költségeiről gr. Apponyi kultuszminiszter gondoskodik, az apszis kiszabadításával kezdték meg. Ma már teljesen szabadon áll és teljesen élvezhető a gyönyörű faragványai. A kereszthajó és a déli mellékhajó belsejében, a falak és pillérek alapjainak megvizsgálása és megerősítése s a padozat eredeti nivójának megállapítása végett ásatást végeznek, a mely meglepő és fontos fölfedezésekkel jart. Felszínre kerültek a tizenegyedik századból való építmény falai, s a későbbi bontások fogják kideríteni, hogy nem tartoztak-e ezek a Szent István alapította templomhoz? Napfényre hozta az ásatás több sir tartalmát is, melyet Posta Béla dr. egyetemi tanár fog

szakszerűen ismertetni. Az egyikből diszes női fejkötő került ki a másodikkól pedig kard, buzogány, vért és ezüst sarkantyú. E leletek a tizenhatodik századra valának. A leletek között kiváló figyelemre méltók a nagyszámú római kövek és a templom építkezésének első idejére vonatkozó kövek, a melyek műörténeti szempontból és az építkezés különböző korának megállapítására kiváló fontossággal bírnak.

— **Egy árverés.** A kolozsvári „Ellenzék”-ben olvassuk: E hó 7-én, Nagyenyeden, a baromvásártéren kincstári követelések felhajtása céljából egy pár kiscigánának lábas jószágait árverezte el az áll. végrehajtó. Ebben a kétségen kívül meghatározott és felemelő államhatalmi aktusban nem maga az árverés hat meg és emel fel minket, mert hiszen az állam a világon mindent eltelhetetlen és ha másképpen nem, kicsavarja polgáraiból, amit ki akar csavarni. Hanem megdöbben minket és valószínűleg minden jóérzésű embert az a cinikus nemtörődomség, amelylyel az ilyen árveréseknél a kincstár semmibe sem veszi a nyomorult kiscigádák helyzetét. Mert pl. amaz árverésen az árverés alá kerülő lábas jószágokat a következő áron kótavetyelték el: egy darab juh két fillér, egy fejős tehén három korona, egy ökör hat és nyolcz korona.

— **A XVI. honvéd gyalogezred.** egyre es fáradatlanul folytatja városunk környékén a múlt héten megkezdett gyakorlatait. Együttal a kiváló tisztikar derék tagjai kedves elenkséget adnak városunk társas életének. Folyó hó 11-diken nyári mulatságot rögtönöztek a sétateret, mely főképe az ügyes táncosok nagy száma és fáradhatatlansága folytán a reggeli órákig tartott állandó jó hangulatban. Vasárnap és hétfőn este pedig az ezred zenekara hangversenyzett a sétateren és a Két Hattyu szállodában nagy közönség jelenlétében.

— **A nagyenyedi Szegény Tanulókat Segélyező Kör** tegnap este a sétateri tánchelyiségben nyári mulatságot rendezett, melynek sikeréről a jövő számban referálunk.

— **A gyermekhalandóság** a nyári hónapokban éri el tetőpontját, mivel ilyenkor szokott a friss tehentej leggyakrabban megartani a gyermekeknek, s idezi elő az u. n. nyári hasmenéseket, melyeknek évente 60.000 gyermek esik áldozatul Magyarországon. E veszélyt elkerülendő legajánlatosabb a friss tejet teljesen megvonnai a gyermektől és azt, az ez esetekben legmegbízhatóbbnak bizonyult Nestlé-féle gyermektaplisszal táplálni. Ez a rég bevált szer tiszta alpesi tejet tartalmaz és vízzel felfőve, egy jézzel és minden gyermek által kedvelt tökéletes gyermektapszert nyújt, elhárítja és megszünteti a hasmenést és elősegíti az izmok és csontok fejlődését.

— **Betörő urasági inas.** Marosgeze községben egy bizonyos idő óta napirenden voltak a kisebb nagyobb betörések. A tette Betőzeán János urasági inas személyében sikerült elfogni és a czintosi esendőrségnek átadták.

— **Rémítő öngyilkosság.** „Klein M. óras és ékszerész Nagyenyed.” Ezen jelzéssel ellátott szemüvegtok volt az egyedüli ismertető jele azon valószínűleg vidékükről való szerencsétlen embernek, a ki a minap Budapesten a nyugati pályaudvaron borzalmias módon vetett véget életének. Delután öt óra tájban, a Parkány-Nána felől jövő személyvonat megérkezése előtt néhány perccel, egy kőből ötven évesnek látszó uriember izgatottan kérdezte, mikor érkezik a legközelebbi vonat. A portásnak föltűnt az izgatottnak látszó uriember s egy ideig megfigyelte. A mikor azonban a Parkány-Nána felől jövő vonat beérkezett, az

néhány percre eltűnt a portás szeme elől. Ez alatt a pár perc alatt történt azután az öngyilkosság. A vonat az első sínparon a sínek végére állított vasbikaig futott. Még nem ért oda, a mikor az utolsó percben az ismeretlen idegen odaugrott a lokomotív ütközője elé, fejét a vasbikához szoritotta s a másik szempillantásban halott volt. A két vas közé került fejet teljesen széttronsolta az ütközés. Hogy kicsoda az öngyilkos, nem tudták megállapítani, mert jó előre eltüntetett minden olyan dolgot, a miről meg lehetett volna esetleg állapítani személyazonosságát. Ruhájából még a nevének betűjegyét is kivágta. Mindössze a fentebb említett szemüvegtokot találták nála.

— **Katasztrófák** színhelye volt legújabb a főváros s a vidék. Tűztengerben, vagonok romjai közt számos ember lelte halálát. Bármily megrendítőek is ezek a szerencsétlenségek, mégis milyen jelentéktelen eseményekké törpültek, ha áldozataik számát összehasonlítjuk az emberek ezreivel, a kiknek élettragédiáját az idegesség és az ebből keletkezett betegségek okozzák. Pedig ha elolvassuk az „Ertekezés a villamos gyógymódról” című könyvet s annak tanácsait megfogadjuk, legrövidebb idő alatt a gyógyulás útjára térhetnek. Fentemlített könyvet ingyen és bérmentve küldi meg bárkinek az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károly-körút 2. felemelet 59 sz. 138 1-1

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Fogászati jelentés.

Tiszteletteljesen értesitem Nagyenyed és vidékének úri közönségét, hogy helyben a

„Két hattyu” szállodában

működésemet 14 napra ismét megkezdtem.

Készítek összes a modern fogtechnikában előforduló különlegességeket, u. m. arany koronákat, arany hidmunkákat, foghiányokat porcellánal pótolok, melyek a saját fogaktól meg nem különböztethetők.

Hivatkozva Nagyenyeden is mintegy 12 év óta teljesített működésemet, kérem az engem igénylő közönséget, tartózkodásom első napjaiban hozzám fáradni, hogy megbízásuknak ez időn belül eleget tehessek. Speciális műveimért teljes garanciát vállalok.

Ezuttal b. tudomásukra hozom, hogy a fővárosban 18 év óta fennálló fogműtermem 1908. augusztus 1-én VII., Erzsébet-körút 29. szám alá helyezem.

Tisztelettel

Prohászka Sándor,

138 1-1

újfogspecialista.

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzőlogókölsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5$\frac{1}{4}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f. b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f. B. 5$\frac{1}{2}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K. a) 44$\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f. b) 27$\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f. C. 5$\frac{3}{4}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K. a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f. c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f. D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K. a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f. b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f. c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f. d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetteik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED = re forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet I. fajtiszta anyagra.

Alsófehér m. **Gyümölcsfák,** dísz- és kerítésnövények stb.

Nemas szilvaeseményekben nagy készlet.

Szőlőoltványok

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Árjegyzéket ingyen küld:

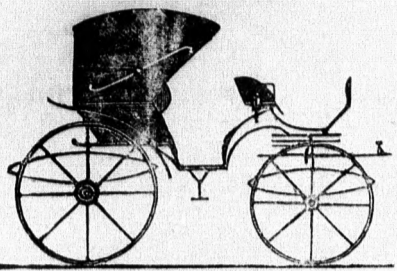
FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Polanek János

kocsifényező és kárpitos
NAGYENYED.

Tövis-utca 6. sz.

Tövis-utca 6. sz.

Az igen tisztelt közönségnek szíves tudomására hozom, hogy **üzlethelyisémet** illetve **műhelyemet** a Lővis-u 31. sz. házból **áthelyeztem** az **uj vashíd mellé a**

Tövis-u. 6. sz.

házba, és kérem az eddig belém helyezett bizalmukkal a jövőben is megtisztelni kegyeskedjenek.

Elvállalok minden a kocsigyártás szakmájába vágó u. m. kovács, kerékgyártó, nyerges és fényező munkákat, valamint butorkárpitozást is a lehető legolcsóbb árak mellett.

A legpontosabb kiszolgálásról biztosítom Kérem becses pártfogásukat és vagyok

Polanek János.

81 12-12

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy meztől szebb legyen s hogy ezen özéljét elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arczát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arczbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan és az arcz minden tisztáltsága** (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen pártatlanul és oszálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerült, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkát soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arczunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos és ártalmatlan** szert az **arcz szépsítésére** és a **szépség megőrzésére**. — Ez a világhírű szépsítőszer a **Földes-féle Margit-Crème**, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arczbőrét, eltünteti a **szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát, miteszert, arcz- és kéz-vörösséget**. Az arcz ideális szép, üde és ifjú lesz s amellet a Margit-Crème teljesen **ártalmatlan**.

Egy tégely ára **1 korona**, Margit-szappan **70 fillér** és Margit-pouder (fehér, róza és orme színben) **1 kor. 20 fillér**. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címözve írni: **Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.**

Főraktár Nagyenyeden:
Novák István gyógyszerésznél.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

40 19-50

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

ará 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

ará 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **"KOSMOS"** vegyszert és kozmetikai laboratórium. **GYÖR, BAROSS-UT.**

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, izek, aszópök, gomba-, hus- és fűszék-konzervek, nemes borovicák, — legkülönbözőbb minőségben szállít — előkelőbb műszeresek közvetítésével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESÉG

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

fényképeszeti és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, fűgélék, tő stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Mirel köldék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK

legelőkeltebb emésztőpor

Doboz 2 kor.

Postai szállítás: **FÉHER GALAMB** gyógyszerertár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.

Meglepető haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalkinlag védett szer, mely mindenfajta férget a lakásban ép úgy, mint mindenemű hernyót, vért és levéltetűt és egyéb kert- és valeményben kártékony állatokat és azok petéit azonnal megöli.

Legmegbizhatóbb védőszer szunyog és darázs ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.

Vesérképviselőik Magyarország részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY

szerencsége páratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

6 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógyszerertára Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollast-áttek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát, mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerertárban és drogeriában kapható.

Főraktár: **BERETVÁS TAMÁS KISPEST,** utca 2. Ingyen postai szállítás, 3 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZÁRLODA

Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

100 szoba 2-30 K-tól feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, napozás távok, étterem. Villamos vasúti megállóhely az órára pályaudvarok és hatók felé.

BOGDÁNY S.

fovarosi sorsjegyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY KÖRÚT 20.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

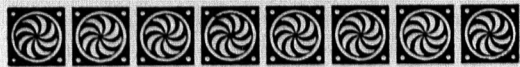
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemoptial rendelő-intézete
1000 betegségekben szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrművelő és szőrműgyártó és az egész világon el vannak terjedve.
Első és legnagyobb molylár ellen védő részv. társ.

Hajdu Albert
kályhakészítő, Nagyenyed.
Raktár: Főtér.
Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szíves tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **kályharahtárt** nyitottam.

Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányú igen szép kályháimat, melyeket a n. é. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákat a lehető legolcsóbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

101 17-52

Hajdu Albert.

Hegyi János
műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan nevélféjű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kívánság szerint átalakítok

Szakmába vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Becese pártfogását kér

57-104

kiváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

NAGYENYED VÁROS KÖZÖNSÉGE 150 48-52
GŐZ, KÁD ÉS KŐ (MEDENCZE) FÜRDŐJE

Gőzfürdő.**Fürdőidő:**

Férfiaknak: szerda, szombat és vasárnap reggel 6 órától délután 2-ig, csütörtökön reggel 6-tól d. u. 2-ig.

Nőknek: kedden és pénteken reggel 6 órától esti 6 óráig.

Árak:

Felnőtteknek . . . 1.20 kor.
Tanulóknak . . . 1.— kor.
Szülővel fürdő 12 éven aluli gyermekek után fejéenként 50 fillér fizetendő.

Kádfürdő.**Fürdőidő:**

Az év mindenik szakában, a hét minden napján (hétfő kivételével) nők és férfiak reggeli 6 órától esti 6 óráig fürödhetnek.

Árak:

Az	1	2	3	4	5	6
számu kádakban						
Felnőtteknek	1.20 k.	2.—				
Tanulóknak	1.— k.	K.				
Szülőjükkal együtt fürdő gyermeknek	50 f.					

*) Ezen díjért a szülőn kívül még három (12 évesnél kisebb) gyermek is fürödhetik.

Kő (medencze) fürdő**Fürdőidő:**

Férfiaknak: szerda, szombat, vasárnap reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön délután 2 órától esti 6 óráig.

Nőknek: Kedd s péntek reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön reggel 6 órától délután 2 óráig.

Árak:

Mindenkinek, mindennap 25 fillér.

Modern és kényelmes berendezésű gőzkamra; tükör- és hűtő-medenczék; fényes berendezésű pihenő; massage, tyukszemvágó és fodrász; emelt és súlyszettelt porcellán-kádak; hideg és meleg, felső- és alsóvezetésű ütő- és permetező-zuhanyok. A fürdő a város központján minden időjárás mellett gyalog is könnyen megközelíthető.

Gőz- vagy kádfürdőre előre megváltott 30 drb jegy ára 36 kor. helyett, 30 kor.

<p>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartálékalap 200.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetek részvényeire.</p>	<p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p>
<p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kavés őrzési díj mellett.</p>	<p>Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p>
<p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p>	<p>Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.</p>	<p>Allandó betétet 5% kamattalá mellett fogad el.</p>

Kitünő minőségű és legnagyobb szilárdságu

Portland- és Román-Cement

nagyban. és kicsinyben olcsó áron kapható:
Klemm Pálnál Nagyenyed Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomtatás és Papírártágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.